

NIBIO
NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Jordkartlegging

i din kommune

Jordkartlegging, hva er det?

NIBIO har det nasjonale ansvaret for kartlegging av jordsmonn på dyrket mark. Hensikten med jordsmonn-kartlegging er å dokumentere og stedfeste jordas egnethet for matproduksjon. Kartene gjør det mulig å fatte kunnskapsbaserte beslutninger innen agronomi, areal- og miljøplanlegging.

Metodikk

Det finnes både en detaljert og en forenklet kartleggingsmetode, men hovedinnholdet i metodene er det samme. Fulldyrka og overflatedyrka arealer kartlegges, men ikke innmarksbeite.

Detaljert kartlegging er mest omfattende. Metoden egner seg bl.a. der det er viktig med vurderinger av erosjonsrisiko. Jordtyper som dekker mindre enn 4 daa blir slått sammen med hovedjordtypen eller ignorert.

Forenklet kartlegging er mindre detaljert. Likevel gir den tilnærmet samme informasjon om de viktigste jordegenskapene. Jordtyper som dekker mindre enn 10 daa blir slått sammen med hovedjordtypen eller ignorert.

Tidløs informasjon

Begge metodene kan benyttes både i innmark og utmark. Dyrkbar jord blir kartlagt på spesialoppdrag. Jorddata som ble samlet inn på 80- og 90-tallet er like aktuelle i dag fordi kartleggingen beskriver de samme, stabile egenskapene ved jorda.

Bruksområder for jordsmonndata

Informasjonen fra kartleggingen brukes først og fremst av offentlig forvaltning. I tillegg benyttes den av landbrukets rådgivningstjeneste, konsulenter innenfor arealplanlegging, bønder og forskere. Noen eksempler:

- Uttak av jordprøver til gjødselplanlegging.
- Planlegging av tiltak ved erosjon, dårlig drenering og utvasking.
- Tilskuddsbehandling til endret jordbearbeiding.
- Vekstvalg og søk etter leiejord.
- Verdisetting av arealer i forbindelse med jordskifte, erstatning og salg.
- Vurderinger knyttet til arealplanlegging.

Nå gleder vi oss til å finne ut mer om jorda i denne kommunen.

erfaring,
WRB, jordfag,
geologi

Hjelpemidler

En jordsmonnkartlegger utfører arbeidet sitt etter standardiserte metoder.

WRB er et internasjonalt system for klassifisering av jord.

En felt-pc har flyfoto med grenser, GPS og kartdata med geologisk informasjon.

Stikkprøver blir sendt inn til laboratoriet for å sikre at vurderingene av tekstur, organisk materiale (OM) m.m. stemmer.

Vurderinger

Humusrik/humusholdig mineraljord eller organisk jord (myr)?
Avsetningstype?
Opphavsmateriale (næringsrik/næringsfattig, innhold av karbonater)?

Hva er kornstørrelsesfordelingen i jorda?
Er jorda lagdelt? Har den utviklet tydelig sjiktinndeling?
Er den godt eller dårlig drenert fra naturens side?

Er det mye stein og blokk? Er jorda dyp eller grunn? Er det fjellblotninger her?

Resultat

Jorda får en kode som representerer alle de viktigste jordegenskapene.

På PC'en tegner kartleggeren inn yttergrensene for utbredelsen av jordtypen. Den dominerende jordtypen eller de to mest dominerende jordtypene velges. Små variasjoner blir ikke hensyntatt.

Senere blir helling, og i noen tilfeller klimadata, koblet til og ulike tema-kart utarbeides. Disse blir publisert på Kilden. nibio.no.

Hva er jordkartlegging?

Jordsmonnet er en av våre aller viktigste ressurser. Det legger grunnlaget for 95% av verdens matproduksjon. NIBIO har det nasjonale ansvaret for å kartlegge dyrka jord i Norge.

I år kommer vi til kommunen din.

Denne brosjyren gir informasjon om kartleggingsarbeidet som gjennomføres på hvert enkelt jorde og hva denne viktige informasjonen kan brukes til.

Kontakt: Siri Svendgård-Stokke

Tlf. 47814011

E-post: siri.svendgard-stokke@nibio.no

Om NIBIO

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.

Følg oss på Facebook